

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 909/20
28.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: др Миодрага Мајића, председника већа, Милене Рашић и Мирјане Поповић, чланова већа, са вишим саветником Тањом Славковић и записничарем Славицом Стојиљковић, у кривичном предмету против окривљеног АА, због кривичног дела изнуде из члана 214 став 3 у вези става 1 КЗ и др., решавајући по жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Зарића, Владимира Остојића, Саше Миловановића и Уроша Андрејића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.бр. 4023/2010 од 06.07.2020. године након одржане седнице већа пред Апелационим судом у Београду дана 30.11.2020. године, те претреса пред Апелационим судом у Београду дана 31.03.2021. године у смислу одредбе члана 449 ЗКП, у присуству заменика Апелациног јавног тужиоца у Београду Александре Шошевић, окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Саше Миловановића, Александра Зарића и Уроша Андрејића, а у одсуству уредног обавештеног браниоца окривљеног АА адвоката Владимира Остојића донео је након већања и гласања дана 28.05.2021. године

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ ЖАЛБИ окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Зарића, Владимира Остојића, Саше Миловановића и Уроша Андрејића **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 4023/2010 од 06.07.2020. године, у ставу I под тачком 1 и 2 изреке пресуде, тако што Апелациони суд у Београду окривљеног АА звани "...” ЈМБГ .... од оца ... и мајке ....., девојачко ..., рођеног ... године у ... са пребивалиштем у ..., општина ..., село ... кућни број ..., држављанин РС, писменог, по занимању машин бравар, живи у ванбрачној заједници, осуђиваног,

На основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП**ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ****Да је:**

1. У периоду од августа 2007. године па до 07.10.2008. године у ... у намери да себи прибави противправну имовинску корист која прелази 1.500.000,00 динара покушао претњом да принуди оштећеног СС да му на штету своје имовине преда износ од 30.000,00 ЕУР-а (2.373.750,00 динара) у стању урачунљивости, при чему је могао да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, а био је свестан свог дела, и његове противправности и желео његово извршење и то тако што је претходно дана 19.01.2006. године оштећеном СС позајмио износ од 500,00 ЕУР-а, а сутрадан још 1.500,00 ЕУР-а уз камату од 15% месечно, у јуну 2006. године му позајмио износ од још 3.000,00 ЕУР-а, а у септембру месецу 2006. године износ од 2.000,00 ЕУР-а, у октобру месецу 2006. године 500,00 ЕУР-а, све са каматом од 15%, па је тако дуг са заосталим каматима порастао на 9.000,00 ЕУР-а, на шта је оштећени СС окривљеном сваког месеца плаћао камату од 2.700,00 ЕУР-а, да би у августу месецу 2007. године окривљени оштећеном СС, који није благовремено дао новац на име камате претио говорећи му: “Боље ти је да се скењаш сам него да ти ја малтретирам породицу” те је од тада, сваки пут када је оштећени требао да плати камату на поменути износ, окривљени му је претио да се са таквим стварима не игра, да паре морају да се створе, да ће доћи људи и бацити му бомбу за опомену, док је супрузи оштећеног, СС1 11.03.2008. године и 16.03.2008. године упућивао претње, говорећи да ће да јој одведе децу, а њу да силује, све док се дуг не врати, па је дана 06.05.2008. године окривљени АА сачекао оштећеног СС и рекао му да спреми 30.000,00 ЕУР-а (2.373.750,00 динара) на име дуга и камате и упућивао претње оштећеном да ће му отети жену и децу док му не преда сав дуговани новац, па је дана 01.10.2008. године дошао у двориште оштећеног, тражио да се изјасни када ће да му исплати дуг од 30.000,00 евра (2.373.750,00 динара), што је оштећени дана 07.10.2008. године учинио и предао му коверту са новцем – новчаницама старих динара различитих серијских бројева на који начин је окривљени покушао себи да прибави противправну имовинску користу у износу од 21.000,00 ЕУР-а (1.662.662,50 динара), након чега је лишен слободе,

чиме би извршио кривично дело изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ.

2. У више наврата у периоду почев од 2005. године до краја 2008. године у ..., у стању урачунљивости, свестан свог дела и његове противправности, а чије је извршење хтео, за давање новца на зајам другим лицима, уговорио и примио за себе несразмерно имовинску корист искоришћавајући тешко имовинско стање и тешке прилике оштећених, којима је позајмљивао новац уз месечну камату од 10-16% месечно и на тај начин прибавио себи имовинску корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара, 48.738,73 ЕУР-а (3.818.664,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате, па је тако:

1) Дана .... године у ..., СС коме је новац био неопходан због финансијских

проблема у његовој радионици стилског намештаја позајмио износ од 500,00 ЕУР-а, а сутрадан још 1.500,00 ЕУР-а уз камату од 15% месечно, у јулу месецу 2006. године 3.000,00 ЕУР-а, у септембру месецу 2006. године износ од 2.000,00 ЕУР-а, у октобру месецу 2006. године 500,00 ЕУР-а, све са каматом од 15%, па је тако дуг са изосталим каматама порастао на 9.000,00 ЕУР-а, да би након тога укупан неисплаћени дуг са каматом износио 30.000,00 ЕУР-а (2.373.750,00 динара) који износ је СС дана 07.10.2008. године предао окривљеном, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате од 15.349,80 ЕУР-а (1.215.282,00 динара),

2) У октобру .... године СС2 који је водио уплатна места кладионице "СС3" у .... и дошао у финансијској ситуацији да не може да исплаћује добитке играчима позајмио износ од 3.500,00 ЕУР-а уз месечну камату од 10%, па му је овај до септембра 2007. године по том основу исплатио износ од 5.500,00 ЕУР-а, како то више није био у стању, окривљени је у септембру 2007. године главном дугу преписао и заостале камате и обавестио оштећеног да 31.12.2007. године треба да му исплати 12.100,00 ЕУР-а (957.987,25 динара), те је тако себи прибавио противправну имовинску корист на име разлике између легалне банкарске камате и незаконите – уговорене камате од 1.329,15 ЕУР-а (104.863,00 динара),

3) У фебруару .... године у ....., СС4 који је имао производњу пилића и финансијске проблеме везане за то, позајмио најпре износ од 1.000,00 ЕУР-а уз камату од 15% месечно, након тога износ од 1.000,00 ЕУР-а уз камату од 10% месечно, у мају 2008. године, окривљени му је позајмио новац од 2.000,00 ЕУР-а уз камату од 16% месечно, те је оштећени тако окривљеном на име камате до октобра платио износ од 5.750,00 ЕУР-а, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате од 5.584,40 ЕУР-а (474.624,00 динара),

4) У току 2005. године у ..., СС5, коме је новац био неодложно потребан ради реновирања куће, позајмио износ од 3.000,00 ЕУР-а уз камату од 10% месечно, па му је оштећени тако до септембра 2008. године заједно са каматом дао износ од 12.000,00 ЕУР-а, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу од 5.316,60 ЕУР-а (420.929,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате,

5) У мају 2007. године у ....., СС6 коме је новац био неодложно потребан јер је дошао у финансијске проблеме при пословању са узгојем пужева, позајмио новац од 3.000,00 ЕУР-а уз месечну камату од 10%, након тога током исте године износ од још 2.000,00 ЕУР-а са каматом од 10%, па је оштећени своје обавезе измирио крајем 2007. године те је тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу од 2.141, 41 ЕУР-а (181.493,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате,

6) Крајем августа 2008. године у ....., оштећеном СС7 који је имао велике дугове везане за пословање свог ресторана, позајмио износ од 5.000,00 ЕУР-а уз камату од 10% месечно, након чега му је СС7 платио на име камате два пута по 50,00 ЕУР-а, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу од 738,42 ЕУР-а

(58.257,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате,

7) У периоду од 2006. до 2008. године, у ....., позајмио у више наврата износе од укупно 10.000,00 ЕУР-а оштећеном СС8 који је имао губитке у пословању своје трговинске радње и кладионице и на позајмљени новац му наплаћивао камату од 10% месечно, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу од 16.983,58 ЕУР-а (1.339.913,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате,

8) Током 2008. године у ....., оштећеном СС9 који је имао велика дуговања у пословању своје радње позајмио износ од 2.000,00 ЕУР-а уз камату од 10% месечно, те је тако себи прибавио противправну имовинску корист у износу од 295,37 ЕУР-а (23.303,00 динара), а на име разлике између легалне – банкарске камате и незаконите – уговорене камате,

чиме би извршио продужено кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ.

У осталом делу пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 4023/2010 од 06.07.2020. године, у односу на кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246 став 3 КЗ у ставу II изреке пресуде остаје неизмењена.

Жалба јавног тужиоца ВЈТ-а у Београду изјављена против пресуде Вишег суда у Београду К.бр. 4023/2010 од 06.07.2020. године се одбија као неоснована.

Оштећени СС, СС2, СС4, СС5, СС6, СС7, СС8 и СС9 се у смислу одредбе члана 258 став 3 ЗКП ради остваривања имовинскоправног захтева упућују на парницу.

Окривљени АА се на основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП ослобађа плаћања трошкова кривичног поступка и паушала па исти падају на терет буџетских средстава суда.

О б р а з л о ж е њ е

1. Првостепена пресуда, изјављене жалбе и одговор на жалбу

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр. 4023/10 од 06.07.2020. године окривљени АА је у ставу I под тачком један изреке пресуде оглашен кривим да је извршио кривично дело изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези став 1 КЗ у вези члана 30 КЗ, док је тачком два изреке оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ. Првостепени суд је окривљеном претходно за кривично дела изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ утврдио казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 2 (два) месеца, док му је за продужено кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ утврдио казну затвора у трајању од 1 (једне) године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од једног месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што ће се уколико новчана казна не

буде плаћена у одређеном року иста заменити казном затвора, тако што ће за сваки започети 1.000,00 динара новчане казне суд одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци, а ако окривљени плати само део новчане казне остатак казне сразмерно ће се заменити казном затвора и уколико исплати остатак новчане казне извршење казне затвора ће се обуставити, па га је првостепени суд потом осудио на јединствену казну затвора у трајању од 2 (две) године у коју казну му је урачунао време које је провео у притвору од 07.10.2008. године до 19.10.2009. године када је пуштен на слободу и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од једног месеца од дана правноснажности пресуде, а на начин како је то ближе и наведено у изреци побијане пресуде.

Истом пресудом у ставу II изреке према окривљеном АА на основу одредбе члана 422 став 1 тачка 3 ЗКП одбијена је оптужба да је извршио кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246 став 3 КЗ.

Првостепеном пресудом према окривљеном АА у смислу одредбе члана 535 ЗКП изречена је мера безбедности одузимања предмета и то опојне дроге хероина у облику базе кофеина (стимуланс) и парацетамола (аналгетик и антипиретик), нето масе 1,15 грама као предмета намењеног за извршење кривичног дела.

Оштећени СС је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Истом пресудом окривљени АА је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, о чијој висини ће првостепени суд одлучити посебним решењем пошто се прибаве сви потребни подаци.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-јавни тужилац ВЈТ-а у Београду, због битне повреде одредаба кривичног поступка и одлуке о кривичној санкцији са предлогом да Апелациони суд у Београду као другостепени усвајањем жалбе укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исту преиначи тако што ће окривљеног АА осудити на јединствену казну затвора у дужем временском трајању од 4 (четири) године и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, тако што ће претходно за оба кривична дела повећати појединачно утврђене казне утврдивши их у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци за прво кривично дело и у трајању од 2 (две) године затвора за друго кривично дело и од окривљеног одузети имовинску корист прибављену у кривичним делима у укупном износу од 5.481,286,50 динара, што представља збир појединачно прибављене имовинске корист за прво и друго кривично дело.

Браниоци окривљеног АА адвокати Александар Зарић и Владимир Остојић из свих законом предвиђених разлога са предлогом да Апелациони суд у Београду закаже јавну седницу, а по потреби отвори претрес и преиначи пресуду Вишег суда у Београду К.бр. 4023/16 од 06.07.2020. године и окривљеног АА ослободи кривичне одговорности, или да исту преиначи у погледу правне квалификације дела и осуди га на блажу затворску казну. У жалби су браниоци ставили захтев заједно са окривљеним

да буду обавештени о седници већа.

Заједничку жалбу окривљени АА и његов бранилац адвокат Саша Миловановић због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињенично стања и повреде кривичног закона са предлогом да Апелациони суд у Београду уколико нађе да побијана пресуда није правно одржива отвори претрес, донесе правилну и на закону засновану одлуку, или пак да закаже и одржи јавну седницу и да на истој у смислу правилне примене материјалног права побијану пресуду преиначи и окривљеног у целости ослободи од оптужбе. Бранилац је заједно са окривљеним тражио да се поводом жалбе закаже и одржи јавна седница на коју ће позвати окривљеног и његовог браниоца, а у случају директног заказивања главног претреса, на исти позове бранилац који ће током поступка бранити окривљеног.

Бранилац окривљеног АА адвокат Урош Андрејић из свих законом предвиђених разлога са предлогом да Апелациони суд у Београду одржи претрес на који ће позвати окривљеног и његовог браниоца и сведоке, а уколико не одржи претрес, већ седницу већа на исту позове окривљеног и његове браниоце како би присуствовали истој. У жалби је бранилац предложио такође да Апелациони суд усвоји жалбу, побијану пресуду преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ и продужено кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ, односно да одбаци оптужницу ВЈТ-а у Београду у погледу кривичног дела зеленаштва извршеног на штету СС2, СС4, СС5, СС6, СС8, СС7 и СС9 због непостојања предлога оштећеног за кривично гоњење, односно да одлучи да нема места оптужби и да према окривљеном АА обустави кривични поступак јер је кривично гоњење застарело, односно да побијану пресуду преиначи и окривљеном АА изрекне блажу казну за учињена кривична дела.

Одговор на жалбу јавног тужиоца ВЈТ-а у Београду суду је доставио бранилац окривљеног АА адвокат Урош Андрејић са предлогом да Апелациони суд у Београду одбије као неосновану жалбу јавног тужиоца ВЈТ-а у Београду, а да се жалба одбране окривљеног усвоји и донесе пресуда којом ће се преиначити пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 4023/10 од 06.07.2020. године у смислу навода из жалбе.

Апелациони јавни тужилац у Београду је писаним поднеском Ктж.бр. 979/20 од 26.10.2020. године предложио да се жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду усвоји као основана, побијана пресуда преиначи тако што ће суд окривљеном АА утврдити појединачне казне затвора у дужем временском трајању, а потом га осудити на јединствену казну затвора у трајању од 4 (четири) године и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, и на основу члана 91 и 92 КЗ одузети му имовинску корист прибављену кривичним делом, а да се жалбе бранилаца окривљеног АА адвоката Александра Зарића и Владимира Остојића, Уроша Андрејића и Саше Миловановића и окривљеног АА одбију као неосноване.

2. Седница другостепеног већа и одлука о одржавању претреса

Апелациони суд у Београду је дана 30.11.2020. године одржао седницу већа на којој је одлучујући о изјављеним жалбама јавног тужиоца ВЈТ-а у Београду окривљеног

АА и његових бранилаца адвоката Александра Зарића, Владимира Остојића, Саше Миловановића и Уроша Андрејића нашао да се основано жалбама окривљеног и његових бранилаца истиче да је првостепена пресуда донета као последица битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешне оцене изведених доказа и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Сходно наведеном, а имајући у виду да је у овој кривичноправној ствари првостепена пресуда решењем Апелационог суда у Београду Кж1.бр. 4011/10 од 30.09.2010. године већ укидана, Апелациони суд у Београду је донео одлуку о одржавању претреса пред другостепеним судом.

На претресу одржаном пред Апелационим судом у Београду дана 13.01.2021. године у присуству заменика Апелационог јавног тужиоца у Београду, Александре Грбовић, окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Саше Миловановића, Александра Зарића и Уроша Андрејића и судског вештака Вукашина Спасића, а у одсуству уредно обавештеног браниоца окривљеног АА адвоката Владимира Остојића, веће другостепеног суда је саслушало како окривљеног АА, тако и сведоке оштећене СС, СС1, СС2 и СС4 и судског вештака економске струке Вукашина Спасића, па је потом на претресу одржаном дана 31.03.2021. године на сагласан предлог странака у смислу одредбе члана 450 став 2 ЗКП прочитало доказе који су изведени током првостепеног поступка и на претресу пред Апелационим судом, па је након разматрања списка предмета, побијане пресуде и изјављених жалби, ценећи одбрану окривљеног АА и изведене доказе, као и наводе и предлоге из жалби, одговора на жалбу, те поднеска заменика Апелационог јавног тужиоца у Београду, донео одлуку као у изреци ове пресуде, налазећи да су жалбе окривљеног и његових бранилаца основане.

3. Разлози због којих је преиначена првостепена пресуда у ставу I под тачком 1 изреке пресуде и окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ-а.

3.1 Жалбе окривљеног и његових бранилаца:

Жалбама окривљеног АА и његових бранилаца адвоката Александра Зарића, Владимира Остојића, Саше Миловановића и Уроша Андрејића побија се првостепена пресуда тако што се истиче да је у погледу кривичног дела изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 КЗ-а, као и у погледу кривичног дела зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ у односу на оштећеног СС, првостепена пресуда везана за исти догађај и исто чињенично стање. Првостепени суд је окривљеног осудио за оба кривична дела, иако је евидентно да се ради о истом догађају и истом чињеничном стању, тако да не може бити речи о извршењу два кривична дела поводом истих радњи. Првостепени суд је у изреци побијане пресуде у два различита става изреке описао исти догађај на два чињенично и правно различита начина. У ставу првом изреке под тачком један чињенични опис се квалификује као кривично дело изнуде у покушају обзиром да оштећени није предао окривљеном износ од 30.000,00 еура, док у ставу првом под тачком два исти тај догађај правно квалификује као свршено кривично дело зеленаштво и наводи да је оштећени предао окривљеном 30.000,00 еура. У

жалбама се указује да је на овај начин првостепена пресуда у погледу кривичног дела изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ-а, за које је окривљени АА оглашен кривим захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка, због чега се иста за сада са сигурношћу није могла испитати.

Саслушан на претресу пред Апелационим судом у Београду окривљени АА је у свему остао при наводима одбране коју је дао током првостепеног поступка, наводећи да када је реч о кривичном делу изнуде, да је у суштини преварен од стране СС, јер му он није вратио дуговани новац, већ је организовао да га полиција лиши слободе, тако да износ од 30.000,00 хиљада евра који му је позајмио је и даље дуг који му оштећени СС није вратио. У својој одбрани је појаснио да га је оштећени СС замолио да му позајми новац у износу од 30.000,00 еура без икакве камате, што је он и пристао да учини. СС је новац требао да му врати у јуну или јулу те 2008. године, међутим каснио је 5 месеци са враћањем новца, па је због тога више пута навраћао код оштећеног СС кући и питао га када ће да му врати новац, а последњи пут 01.10.2008. године када је СС рекао да ће му 07.10.2008. године новац вратити у износу од 30.000,00 еура. Негирао је да је док је оштећени СС био у Русији позивао његову жену и претио јој да ако му оштећени СС не врати тражени новац док не добије исти, да ће бацити бомбу на њихову кућу, при чему је посебно истакао да му оштећени СС до сада није дао никакав новац. Није натерао СС да прода кућу у селу .... где живи и да му није познато да је оштећени СС хтео да се обеси. Такође је истакао да је критичном приликом требало да од СС узме 30.000,00 еура, те да новац који је позајмио СС потиче од продаје стана, који је продао његов отац у ..., као и од његове уштеђевине.

Оштећени СС саслушан на претресу пред Апелационим судом се изјаснио да је 2006.године од окривљеног АА у првом наврату узео 500, у другом 1.000, дакле укупно 1.500 евра. Није могао да се изјасни, односно да се сети датума колико је новца враћено, само је било давања пара. Критичном приликом у коверти је требало да буде 30.000,00 евра, од МУП-а је добио новац, јер окривљеном није имао да да новац, а поводом уцене са његове стране. У коверти је видео новац, односно љубичасте новчанице, али их није избројао. На питање браниоца да ли му је и када окривљени претио, оштећени се изјаснио да му је окривљени најпре рекао да се ако неспреми новац, убије, а када је то и покушао да учини, када му је пукао канап о чему се изјашњавао током првостепеног поступка, окривљени му је рекао: “Пичко једна, не умеш ни да се обесиш”. Истакао је да му је новац који је позајмио од окривљеног АА био потребан да исплати кредит у “Прокредит” банци.

Саслушана на претресу пред Апелационим судом у својству сведока супруга оштећеног СС, СС1 се изјаснила да јој је познато да је њен супруг од окривљеног АА узео 1.500 евра, а када је реч о осталим дуговањима, она то не може да сматра дугом, јер је окривљени камате које није могао да плати њен супруг приписао главном дугу. Познато јој је да су окривљеном дали укупно 42.500 евра, при чему не може прецизно да се изјасни када су тачно дали тај новац, само зна да су све што продају и што сакупе стално давали окривљеном и стално су били у дугу. Истакла је да окривљени није према њима примењивао физичку силу, али да је било психичког угрожавања, на пример када је њен супруг био у Русији, окривљени је дошао код њих кући и рекао јој да може да је силује, да киндапује децу, а маторе да убије. Новац који су узели од окривљеног им је био потребан како би платили рату за кредит банци.

Првостепени суд напред` изнету одбрану окривљеног АА која се односи на кривично дело изнуде у покушају и кривично дело зеленаштво на штету оштећеног СС, није прихватио налазећи да је дата у циљу избегавања кривице и да је не само у супротности са исказом оштећеног СС, већ је у супротности и са делом исказа супруге оштећеног, сведока СС1 у делу који је суд прихватио, а такође је у супротности и са материјалним доказима у списима и то Копијом листа "Огласи" од 13.02.2008. године, која се односи на дати оглас за продају непокретности "..... 330м2+зграда 210м2, 40 ари плаца (.....)", списком писаним хемијском оловком који је заведен у истражним списима од броја .....-..... у којима је наведено више десетина имена и надимака различитих лица са износима писаним арапским бројевима, као и временским подацима везано за свако лице, од којих је велики број података био прецртан. У односу на кривична дела која су окривљеном стављена на терет, да је извршио на штету оштећеног СС окривљени АА је дао одбрану покушавајући да је прилагоди неспорној чињеници да је затечен од стране полиције у кући оштећеног СС у тренутку када му је исти предао коверту за коју је окривљени мислио да садржи новчани износ од 30.000,00 еура, па је у својој одбрани између осталог навео да је оштећеном СС претходно дао новац у износу од 30.000,00 еура без икакве камате, не сећајући се у којим апоенима и не сачињавајући о овој позајмици било какав писани доказ, као и да му до тренутка предаје наведеног коверта када је уследила акција полиције, оштећени СС није дао никакав новац наводећи да оштећеном и његовој супрузи никада није упућивао претње у вези било каквог новца, али је овакву одбрану окривљеног првостепени суд оценио као нелогичну имајући у виду да је код окривљеног уз потврду одузет писани документ, списак лица са новчаним износима и датумима од којих су нека лица и датуми потпуно прецртани, док су код неких лица прецртани само бројеви, односно одређени временски периоди и месеци, а други су преостали, тако да се из наведеног писаног доказа на несумњив начин може утврдити да је од наведених лица окривљени преузимао новчане износе негде у целости, негде само у месецима који су прецртани, при чему ни за једно лице на списку није наведен појединачан дуг од 30.000 новчаних јединица, при чему је исказ оштећеног СС у делу који се односи на природу познанства са окривљеним, као и темпом позајмљивања новца од истог и плаћању договорених камата у складу са осталим изведеним доказима.

У вези са изнетим првостепени суд је у целости прихватио исказ оштећеног СС који је дао пред истражним судијом дана 31.10.2008. године у делу који се односи на временски почетак претњи које је почео добијати од окривљеног у августу месецу 2007. године у тренутку када више није могао на време враћати камату окривљеном, прихватајући и део исказа оштећеног да је због тих претњи које су се односиле и на породицу оштећеног након истих покушао самоубиство вешањем, да му се окривљени након овог догађаја ругао да незна ни да се "укока", прихватајући и део исказа оштећеног да је након одласка у Русију ради покушаја враћања дугова од своје супруге сведока СС1 сазнао за претње које је она примила од окривљеног, тражећи да му оштећени врати паре, све до тренутка када је по повратку из Русије након што по објављеном огласу није могао да добије одговарајући износ за своје непокретности. После претњи окривљеног, одлучио је да ствар пријави полицији, након чега је окривљени по договору дошао у кућу оштећеног, иако је претходно инсистирао да му оштећени преда новац на путу, а не у стамбеном објекту, када је након предаје коверте у кући оштећеног полиција кренула у акцију. Првостепени суд је нашао да је исказ

оштећеног у наведеним деловима логичан, истинит и искрен, па је подводећи утврђено чињенично стање под правну норму закључио да су се радњама окривљеног описаним у ставу I под тачком 1 изреке пресуде стекла сва законска обележја, како објективна, тако и субјективна кривичног дела изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези члана 30 КЗ-а, при чему није прихваћен став јавног тужиоца да се у конкретном случају ради о свршеном кривичном делу, већ о покушају, како га је првостепени суд квалификовао из разлога што је на несумњив начин из изведених доказа утврдио да су се у коверти коју је оштећени СС предао у својој кући критичном приликом дана 07.10.2008. године налазиле старе-неважеће динарске новчанице различитих серијских бројева, из које чињенице је суд утврдио да се ради о покушају извршења наведеног кривичног дела изнуде из члана 214 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана КЗ, а не о кривичном делу које је окривљеном измењеним оптужним актом стављено на терет.

3.1.2 Анализа

Кривично дело изнуде

Апелациони суд у Београду је након одржаног претреса ценећи стање у списима предмета, одбрану окривљеног АА, исказе саслушаних сведока и писане доказе, нашао да у конкретном случају нема доказа да је окривљени извршио кривично дело изнуде из члана 214 став 3 у вези става 1 КЗ, за које је побијаном пресудом оглашен кривим. Наиме, према одредбама Кривичног законика, основни облик кривичног дела изнуде из члана 214 став 1 КЗ чини лице које у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, док је за постојање квалификованог облика кривичног дела изнуде из става 3 члана 214 КЗ потребно да је делом из става један наведеног члана прибављена имовинска корист у износу који прелази милион и петсто хиљада динара. Када се имају у виду напред цитиране одредбе КЗ и када се исте доведу у везу са одбраном окривљеног АА и са исказима саслушаних сведока, овај суд налази да према датом чињеничном опису и стању у списима јавна оптужба није доказала да се у конкретном случају ради о кривичном делу изнуде, већ да се евентуално може радити о принуди за враћање дуга, а што је идентично описано у ставу првом под тачком два оптужнице, где је према датом чињеничном опису евидентно да се ради о покушају принуде на враћање зеленашког дуга, а које кривично дело у конкретном случају није предмет инкриминације, тако да би се евентуално могло радити о кривичном делу принуде из члана 135 став 2 КЗ, које постоји ако се дело из члана 135 став 1 КЗ учини на свиреп начин или претњом убиством или тешком телесном повредом или отмицом. Међутим ово кривично дело би, ако се има на уму временски период радње извршења кривичног дела описаног у ставу првом под тачком један изреке пресуде од августа месеца 2007.године до 07.10.2008.године, било застарело, тако да Апелациони суд имајући у виду напред изнето након одржаног претреса окривљеног АА није могао огласити кривим за кривично дело принуде из члана 135 став 2 КЗ, имајући у виду време извршења, те чињеницу да је за ово кривично дело према одредбама Кривичног законика прописана казна затвора у трајању од шест месеци до пет година, док је одредбом члана 103 став 4 КЗ прописано да се кривично гоњење не може предузети када протекне пет година од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко три године, при чему застарелост кривичног гоњења у смислу одредбе члана 106 став 6 КЗ настаје у сваком случају кад протекне двоструко време

које се по закону тражи застарелост кривичног гоњења.

Имајући на уму све наведено, Апелациони суд у Београду је окривљеног АА како није било доказа да је извршио кривично дело изнуде у покушају из члана 214 став 3 у вези става 1 у вези члана 30 КЗ, применом одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио ово кривично дело.

4.Разлози због којих је преиначена првостепена пресуда у ставу I под тачком 2 изреке и окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ, у вези члана 61 КЗ.

4.1 Жалбеним наводима браниоца окривљеног АА побија се и закључак првостепеног суда да је окривљени извршио и кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ за које је окривљени побијаном пресудом оглашен кривим. Истиче се да за постојање квалификованог облика овог кривичног дела није довољно, као што је то случај код основног облика овог кривичног дела, да је уговорена несразмерна корист, већ да је иста и остварена и то у износу који прелази милион и петсто хиљада динара. У жалби се надаље указује да код оштећеног СС чак и уколико се узме са сигурношћу утврђено да му је окривљени на име зајма предао износ од 9.000 евра, како то наводи оптужба и како то првостепени суд прихвата, јасно је да окривљени није остварио никакву корист, јер му је оштећени СС предао стари, безвредан новац. Надаље, узме ли се у обзир да збир свих осталих износа (за остале оштећене) које суд наводи у узречи не прелази износ од 1.500,000 динара, то је апсолутно јасно да нема квалификованог облика кривичног дела зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ.

4.1.2 Кривично дело зеленаштво

Апелациони суд у Београду је ценио наводе окривљеног АА на претресу везано за кривично дело зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1, у вези члана 61 КЗ, за које је првостепеном пресудом такође оглашен кривим. Окривљени је током поступка у свему остао доследан код своје одбране, истакавши да када се ради о оштећеном СС, да се у свему изјаснио као у претходном поступку, да је ухапшен у кући оштећеног СС, да му је оштећени непосредно пре тога на сто бацио затворен коверат рекавши да се у истом налази новац, али да он није отворио коверат, нити је видео да ли је унутра новац или нешто друго, а да му је иначе оштећени требао да да износ од 30.000,00 еура, при чему му је оштећени СС наместио полицију, а паре му није вратио. У својој одбрани окривљени је такође истакао да се ни за ово кривично дело не осећа кривим, јер сви ти људи који су наведени у оптужници као оштећени, су покушали да добију кредит у банци, па како у томе нису успевали, обраћали су се њему за помоћ и пристајали су, односно одговарало им је да им он позајми новац уз камату од 10 %, а те паре му нису враћали, због чега се он осећа заправо оштећеним.

Првостепени суд није прихватио овакву одбрану окривљеног у односу на продужено кривично дело зеленаштво на штету оштећених и то СС2, СС4, СС5, СС6,

СС7, СС8, СС9 и СС налазећи да је његова одбрана дата ради избегавања кривице, а такође је и контрадикторна имајући на уму да је окривљени АА у одбрани датој у фази истраге у погледу продуженог кривичног дела зеленаштво у односу на наводе оштећених, изузев оштећеног СС о коме се изјашњавао раније, навео да од оштећених није тражио никакву камату, да је све било на реч и другарски, да би након што су ови оштећени дали исказе у фази истраге своју одбрану на главном претресу прилагодио њиховим исказима, наводећи да је са истима уговарао камату од 10%, мењајући тако основну нит своје првобитне одбране. Из исказа свих оштећених јасно произилази да је окривљени био упознат са њиховим тешким имовинским стањем и неприликама у којима су они налазили, сваки од њих појединачно из ког разлога су наведени оштећени и позајмљивали новац уз месечне камате, а које су ближе описане у диспозитиву и образложењу оптужног акта, при чему је камата у односу на оштећеног СС4 утврђена на основу његовог исказа који је дао у фази истраге када се детаљно изјаснио о периоду задуживања, накнадним позајмицама, као и колико је и након тих накнадних позајмица давао окривљеном на име уговорене камате која је у једном тренутку износила 16% месечно. У вези са изнетим првостепени суд је ценио и прихватио исказе оштећених које су дали у фази истраге као јасне, логичне, убедљиве и у складу са изведеним материјалним доказима у списима, а у вези са чиме је прихватио и налаз и мишљење судског вештака економске струке Вукашина Спасића из ког налаза је утврдио да је окривљени дајући новац на зајам наведеним лицима-оштећенима уговорио и примио несразмерну имовинску корист искоришћавајући тешко имовинско стање и тешке прилике оштећених којима је позајмљивао новац уз месечну камату од 10-16% и на тај начин прибавио себи имовинску корист која прелази 1.500.000,00 динара, тачније 47.738,73 еура (3.810.664,00 динара), која корист представља разлику између легалне-банкарске камате и незаконито уговорене камате коју је окривљени уговорио.

Првостепени суд је нашао да је економско финансијско вештачење судског вештака Вукашина Спасића у складу са изведеним доказима, те исказима оштећених из истраге, налазећи да су искази оштећених објективно међусобно слични по опису, начину и механизму односа који је сваки од оштећених имао појединачно са окривљеним АА, а на која вештачења браниоци током поступка нису имали никаквих примедби.

Подводећи утврђено чињенично стање под правну норму првостепени суд је закључио да су се овако описаним радњама окривљеног стекла сва законска обележја продуженог кривичног дела зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ, у вези члана 61 КЗ-а, за које дело га је и огласио кривим, налазећи да је окривљени у периоду од 2005.године до краја 2008.године учинио више истих кривичних дела код којих постоји истоврсност предмета дела, да је окривљени користио исте ситуације, тј тешку материјалну ситуацију и нужду оштећених, да је у односу на сваког оштећеног дело извршено у ..., као и да је неспоран јединствен умишљај окривљеног, јер је користећи тешку материјалну ситуацију оштећених дајући им новац на зајам, уговорио за себе и примио несразмерну имовинску корист која у укупном износу прелази износ од милион и петсто хиљада динара.

По оцени Апелационог суда у Београду жалбени наводи окривљеног АА и његових бранилаца су основани. Наиме, одредбом члана 217 став 1 КЗ инкриминисан је основни облик кривичног дела зеленаштво и то ко за давање новца или других

потрошних ствари на зајам неком лицу прими или уговори за себе или другог несразмерну имовинску корист, искоришћавајући тешко имовинско стање, тешке прилике, нужду, лакомисленост или недовољну способност за расуђивање оштећеног, казниће се затвором од 3 (три) године и новчаном казном, док је ставом 3 истог члана прописан квалификовани облик овог кривичног дела, који постоји ако је делом из става један овог члана прибављена имовинска корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара или је извршен од стране групе, учинилац ће се казнити казном затвора од 1 (једне) до 8 (осам) година и новчаном казном. Дакле да би постојао квалификовани облик овог кривичног дела неопходно је да буде остварена и једна од квалификаторних околности или да је дело извршено од стране групе или да је делом прибављена имовинска корист која прелази 1.500.000,00 динара.

Апелациони суд у Београду је донео наредбу да се обави допунско вештачење од стране судског вештака економске струке Вукашина Спасића, како би се утврдио износ чисте противправне имовинске користи коју је прибавио окривљени АА у сваком појединачном случају, након што од укупно исплаћених износа од стране оштећених буде одбијен износ иницијално позајмљених средстава. Према наведеном у погледу оштећеног СС када се од укупно исплаћених износа главнице изврши умањење враћене главнице, а за разлику мање враћене главнице умањи износ остварене-неплаћене камате (наведене у допунском налазу и мишљењу вештака од 14.10.2019. године), израчуната је позитивна разлика као могућа имовинска корист (за шест оштећених лица) и негативна разлика на штету окривљеног (за два оштећена лица), па је тако судски вештак дао свој налаз и мишљење, и на основу расположивих података констатовао да оштећени СС није вратио главницу у износу од 9.000,00 еура, па када се од разлике камате умањи невраћени износ ($21.000,00 - 5.650,20 = 15.349,80$) ($15.349,80 - 9.000,00 = 6.349,80$ еура) израчуната је позитивна разлика од 6.349,80 еура или динарска противвредност од 502.729,54 динара.

Међутим, имајући у виду стање у списима предмета, када је у питању оштећени СС чак и ако се узме са сигурношћу да му је окривљени на име зајма предао износ од 9.000,00 еура како му је то оптужбом стављено на терет и како то првостепени суд прихвата, јасно је да окривљени није остварио никакву имовинску корист, јер оштећени СС критичном приликом није дао окривљеном коверту са новцем у износу од 30.000,00 евра, већ коверту са неутврђеним изном старих неважећих новчаница-динара по налогу полиције.

Надаље, што се тиче осталих оштећених које првостепени суд наводи у изреци побијане пресуде висина прибављене противправне имовинске користи не прелази износ од 1.500.000,00 динара, а што све јасно указује да самим тим нема ни доказа да је окривљени извршио квалификовани облик кривичног дела зеленаштво из члана 217 став 3 КЗ. Треба истаћи и чињеницу да је правна конструкција продуженог кривичног дела била могућа тек од 01.01.2006. године ступањем измена КЗ на правну снагу сабирањем износа, у вези са чиме је и по оцени Апелационог суда првостепени суд у конкретном случају приликом одлучивања занемарио чињеницу да је у састав продуженог кривичног дела зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ ушло и кривично дело учињено на штету оштећеног СС5 које је извршено у току 2005 године, дакле у време када није било могуће сабирање износа који је неопходно потребан за постојање квалификованог облика кривичног дела. Када се има у виду све наведено, Апелациони суд налази да нема доказа да је окривљени АА извршио кривично дело

зеленаштво из члана 217 став 3 у вези става 1 КЗ, док би кривично гоњење окривљеног за блажи облик овог кривичног дела било застарело, па је стога усвајањем жалби окривљеног и његових бранилаца побијану пресуду преиначио у односу на ово кривично дело, тако што је услед недостатка доказа окривљеног за наведено кривично дело ослободио од оптужбе.

Када је реч о осталом делу побијане пресуде и то у у односу на кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246 став 3 КЗ у ставу II изреке пресуде за које кривично дело је првостепени суд према окривљеном АА на основу члана 422 став тачка 3 ЗКП одбијена оптужба првостепена пресуда остаје неизмењена.

Апелациони суд у Београду је жалбу јавног тужиоца ВЈТ-а у Београду имајући у виду све напред изнето одбио као неосновану.

Апелациони суд у Београду је оштећене СС, СС2, СС4, СС5, СС6, СС7, СС8 и СС9 ради остваривања имовинско-правног захтева у смислу одредбе члана 258 став 3 ЗКП упутио на парницу.

Апелациони суд у Београду је окривљеног АА у смислу одредбе члана 265 став 1 ЗКП-а, ослободио обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала, па исти падају на терет буџетских средстава суда.

Са свега напред изложеног, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци пресуде на основу одредбе члана 449 ЗКП-а и члана 459 ЗКП-а.

Записничар
Славица Стојиљковић, с.р.

Председник већа-судија
др Миодраг Мајић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде
није дозвољена жалба.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

